

LUBUSKA SIEĆ CENTRÓW USŁUG SPOŁECZNYCH - DROGA DO SUKCESU

Agnieszka Krzaczowska

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze

23 kwietnia 2026 r.

NIEŁATWA DROGA ZMIANY.....

2024 r. – 0 CUS

- 2019 r. – pierwsze rozmowy z władzami oraz przedstawicielami GOPS/OPS dot. przekształcenia
- brak zainteresowania = 1 mln euro
- 2020 r. /2021 r. – pandemia

„Każda zmiana jest trudna na początku, burzliwa w trakcie i cudowna na końcu”

Robin Sharma

WSPÓŁPRACA = SUKCES

- 2022 r. /2023 r. – przełom
- współpraca przedstawicieli ROPS, EFS z 9 OPS (spotkania, szkolenia, doradztwo, warsztaty, wizyty studyjne)

- Świebodzin;
- Zbąszynek;
- Trzciel;
- Trzebień;
- Międzyrzecz;
- Szprotawa;
- Zielona Góra;
- Czerwieńsk;
- Sulechów

- wsparcie krajowych doradców:
 - Małgorzata Kowalska-Popłońska
 - Igor Armon
 - Natalia Purgacz

LUBUSKIE BUDUJE SIĘĆ CUS

- w Województwie Lubuskim funkcjonują 23 CUS-Y
- do stycznia 2027 r. powstaną kolejne 4 = 27
- **CUS TO NIE PROJEKT** to trwała zmiana lokalnej polityki społecznej
- trwałość opiera się na samorządzie, partnerstwach lokalnych i rozwoju (profesjonalizacji) kadr
- CUS wzmacnia dostęp do usług dla różnych grup mieszkańców, nie tylko osób korzystających z pomocy społecznej

SIEĆ ZAMIAST POJEDYNCZYCH WYSP

KAŻDY NOWY CUS ZWIĘKSZA
DOSTĘPNOŚĆ USŁUG, ALE
DOPIERO SIEĆ DAJE MOŻLIWOŚĆ
UCZENIA SIĘ, WYMIANY PRAKTYK
I WSPÓLNEGO STANDARDU
DZIAŁANIA

USŁUGI TAKŻE PONAD GRANICAMI GMIN

W WIELU OBSZARACH –
SZCZEGÓLNIIE SPECJALISTYCZNYCH –
POTRZEBNE SĄ ROZWIĄZANIA
MIĘDZYGMINNE, ABY USŁUGA BYŁA
STABILNA, OPŁACALNA I REALNIE
DOSTĘPNA

EFEKT DLA MIESZKAŃCA

IM LEPSZA SIEĆ WSPÓŁPRACY,
TYM KRÓTSZA DROGA DO
INFORMACJI, WŁAŚCIWEJ
USŁUGI I KOORDYNATORA,
KTÓRY PORZĄDKUJE PROCES
WSPARCIA

7 LIDERÓW, którzy zapoczątkowali zmianę

Dziś mamy już
27 CUS-y

Świebodzin

Zbąszynek

Trzebień

Trzciel

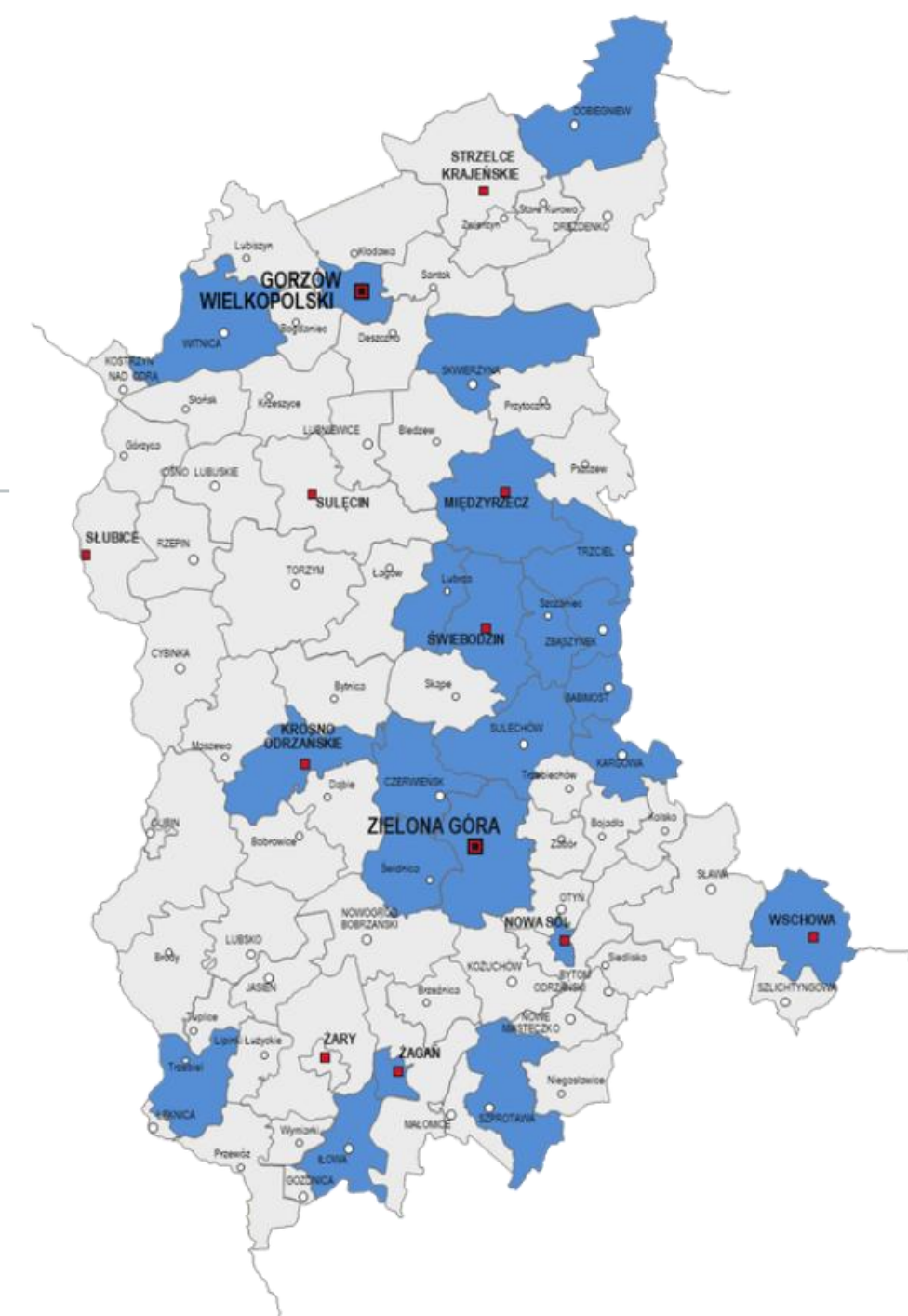
Międzyrzecz

Zielona Góra

Szprotawa

Od 7 Liderów

do 27 CUS - ów

JAKIE USŁUGI REALIZUJĄ (BĘDĄ REALIZOWAĆ) CUS?

WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- usługa **rehabilitacji** w miejscu zamieszkania
- usługi transportowe **door-to-door/taxi senior**
- **dowóz posiłków** dla osób z niepełnosprawnością
- mobilna usługa **fryzjerska** dla osób z niepełnosprawnością
- mobilna usługa **psychologa** dla osób z niepełnosprawnością
- **wypożyczalnia sprzętu** dla osób z niepełnosprawnością

WSPARCIE OSÓB STARSZYCH

- usługa **asystenta** osoby starszej
- koszyk pomocowy dla osób starszych i z niepełnosprawnościami- **usługi sprzątające, złota rączka**
- **mobilna gimnastyka** dla seniorów
- „domowa regeneracja z sercem” – ćwiczenia dla seniorów i dzieci poprawiające sprawność fizyczną
- **opieka na odległość** – dostęp do zdalnej opieki
- **Zielone gospodarstwo opiekuńcze**
- Klub Integracji Międzypokoleniowej

JAKIE USŁUGI REALIZUJĄ (BĘDĄ REALIZOWAĆ) CUS?

WSPARCIE RODZINY

- Centrum Młodzieżowe/Klub Młodego Wolontariusza
- warsztaty rozwijające umiejętności społeczne
- rówieśnicza pomoc w nauce
- **Grupy wsparcia** dla rodzin z dziećmi
- mobilna usługa mediatora
- mobilna usługa psychologa dla rodzin
- **zajęcia dla kobiet w ciąży** oraz rodziców z niemowlętami **Świadome rodzicielstwo**
- zajęcia dla rodziców z małymi dziećmi **Akademia malucha**
- Centrum Dialogu i Wspierania Rodziny
- **Klub rodziny**: zajęcia sensoryczne, umuzykalniające, psycholog dziecięcy, tus, zajęcia kulinarne,
- usługi **wsparcia rodzicielskiego**: szkolenia kompetencji rodzicielskich, konsultacje z psychologiem/psychoterapeutą
- **Biofeedback dla młodzieży/seniorów**

USŁUGI PŁATNE CZY NIE?

każdorazowo należy podkreślać, że usługa jest dofinansowana lub finansowana, co sugeruje, że ma realną wartość rynkową, którą w całości lub części pokrywają środki z UE lub środki własne gminy

JAKICH USŁUG WCIAŻ BRAKUJE?

NAJCZĘŚCIEJ WSKAZYWANE LUKI

- PROFILAKTYKA
ZDROWOTNA
(REHABILITACJA, WSPARCIE
PSYCHOLOGICZNE)
- TRANSPORT
SPECJALISTYCZNY
- OPIEKA WYTCHNIENIOWA
- MIESZKANIA WSPOMAGANE
/ TRENINGOWE

RÓŻNICE MIĘDZY TYPAMI GMIN

- W GMINACH WIEJSKICH CZĘŚCIEJ
BRAKUJE REHABILITACJI I
TRANSPORTU
- W MIEJSKO-WIEJSKICH ORAZ
MIEJSKICH CZĘŚCIEJ WSKAZUJE SIĘ
DEFICYT MIESZKAŃ
WSPOMAGANYCH/TRENINGOWYCH
ORAZ OPIEKI WYTCHNIENIOWEJ

DLACZEGO POTRZEBUJEMY MIESZKAŃ WSPOMAGANYCH ORAZ ROZWIĄZAŃ: SIM, COM I WSM?

SIM -SPOŁECZNE INICJATYWY MIESZKANIOWE

BUDUJĄ I WYNAJMUJĄ MIESZKANIA Z PRZYSTĘPNYM CZYNSZEM WE WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDAMI. TO WAŻNE TŁO MIESZKANIOWE DLA POLITYKI SPOŁECZNEJ, ZWŁASZCZA DLA RODZIN I OSÓB, KTÓRE NIE MAJĄ ZDOLNOŚCI KREDYTOWEJ, ALE POTRZEBUJĄ STABILNOŚCI

COM - CENTRA OPIEKUŃCZO- MIESZKALNE

ZAPEWNIJĄ DZIENNE I CAŁODOBOWE WSPARCIE OSOBOM WYMAGAJĄCYM CODZIENNEJ OPIEKI.
PRZYKŁAD: W GRALEWIE COM OFERUJE 20 MIEJSC I ŁĄCZY OPIEKĘ SPECJALISTÓW, REHABILITACJĘ ORAZ TERAPIĘ ZAJĘCIOWĄ

WSM - WSPOMAGANE SPOŁECZNOŚCI MIESZKANIOWE

TO ROZWIĄZANIE DLA OSÓB Z WYSOKĄ POTRZEBĄ WSPARCIA, RÓWNIEŻ CAŁODOBOWEGO. WSM MAJĄ ŁĄCZYĆ ZAKWATEROWANIE Z USŁUGAMI WSPOMAGAJĄCYMI I WPISUJĄ SIĘ W STANDARD DEINSTYTUCJONALIZACJI

KOLEJNE WYZWANIE – MIĘDZYGMINNE USŁUGI SPOŁECZNE

TO ODPOWIEDŹ NA WYZWANIA DEMOGRAFICZNE

spadek liczby urodzeń,
depopulacja, kurczenie się
społeczności

KONSEKWENCJE TYCH ZJAWISK

osłabienie funkcji samorządów
lokalnych, instytucji publicznych, w
tym edukacyjnych i pomocowych

co może prowadzić do
**obniżenia jakości życia
mieszkańców,**
szczególnie tych z grup ryzyka
(dzieci, seniorzy, osoby z
niepełnosprawnością)

MIĘDZYGMINNOŚĆ NIE OSŁABIA LOKALNOŚCI. ONA JĄ ZABEZPIECZA

Tam, gdzie potrzeby są podobne, a zasoby ograniczone, wspólna organizacja części usług może być najrozsądniejszą drogą do ich trwałości

MUS – MIĘDZYGMINNE USŁUGI SPOŁECZNE

Skąd pomysł?

Bezpośrednim punktem odniesienia i źródłem inspiracji jest opracowany w sposób partycypacyjny i uchwalony przez Zarząd Województwa Lubuskiego **Lubuski Plan Adaptacji Demograficznej „ŁĄCZENIE POTENCJAŁÓW”**

Celem planu jest zapewnienie mieszkańcom odpowiedniej jakości życia w sytuacji gwałtownych zmian demograficznych, **dzięki zaadaptowaniu regionalnych i lokalnych polityk publicznych do zmieniających się potrzeb i potencjałów.**

Plan przewiduje przeprowadzenie pilotażu wygenerowanych narzędzi w powiecie, który spełnia określone warunki. Jest to przede wszystkim występowanie w danym powiecie społeczności, które są narażone na wyludnianie się oraz zdolność gmin do zaawansowanej współpracy

Powiat krośnieński spełnia te i inne warunki. Interwencja, która została w nim zaplanowana i jej rezultaty, będą podstawą decyzji dotyczących wprowadzenia określonych rozwiązań w skali całego województwa.

MUS – MIĘDZYGMINNE USŁUGI SPOŁECZNE

CO ZAKŁADA PILOTAŻ?

- **Działanie partnerskie** → Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Zielonej Górze oraz Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim/Krośnieński Związek Powiatowo-Gminny
- Opracowanie i wprowadzenie w życie koncepcji usług międzygminnych **w ramach umowy grupowej** (siedem gmin)
- Opracowanie i wprowadzenie w życie koncepcji usług międzygminnych **w ramach umów bilateralnych** (pary: gmina większa – gmina mniejsza)
- Zaplanowanie, wprowadzenie i upowszechnienie usługi dla rodziców małych dzieci (0-3) w postaci **Mobilnego Klubu Rodzinnego w 7-9 punktach powiatu**
- Zaplanowanie i wprowadzenie w życie **usługi organizatora społeczności lokalnej (OSL) w skali powiatu** w związku z potrzebą integrowania inicjatyw i rozwijania sieci współpracy międzygminnej, a także pozyskiwania nowych mieszkańców, zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych gmin (program Nowolubuscy)

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Zielonej Górze
Al. Niepodległości 36
65-042 Zielona Góra
Godziny otwarcia: pn-pt: 7:30-15:30

e-mail: sekretariat@rops.lubuskie.pl
telefon: (68) 323 18 80

